

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Мария Димитрова Стойчева

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

(Научна специалност: Политология 5.11.02 и Философия на културата,
политиката, правото и икономиката 5.01.13)

на дисертационния труд на Ха Ян Ли на тема:

**„Политика на многоезичие и мултикултурализъм в Европа: сравнение с
Корея“**

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по професионално направление 3.3. Политически науки, шифър 05.11.02
Политология (Европеистика - Политологични изследвания на ЕС –Европейска
идентичност)

Основание за представяне на становището: участие в състава на научно жури
по защита на дисертационния труд, съгласно Заповед на Ректора на
Софийския университет „Св. Климент Охридски“ № РД 38 – 459 / 06.07.2018 г.
и Протокол №1 от заседание на научното жури от 19 юли 2018 г.

1. Информация за докторантката

Ха Ян Ли е редовна докторантка в катедра „Европеистика“, Философски факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, гражданка е на Република Корея и е зачислена в рамките на междуправителствено споразумение в областта на образованието между Република България и Република Корея. Преди това Ха Ян Ли е завършила бакалавърска програма по българистиката и магистърска програма по икономика в Университета Ханкук

в Сеул, Република Корея. Като научен ръководител на Ха Ян Ли трябва да отбележа постоянството, упоритостта и отдадеността ѝ за усъвършенстване на уменията си да работи с български и английски език в академична среда, успешното ѝ полагане на всички необходими изпити, активността ѝ в работата на докторантската група по темата за европейската идентичност, образованието и културата, както и личния ѝ принос за развитие на двустранните отношения с университета Ханкук и утвърждаването на авторитета на специалност „Българистика“. По време на своята докторантура Ха Ян Ли преподава и работи активно с ученици, изучаващи корейски език в 18 СУ в София, което бе в тясна връзка с работата ѝ по дисертационния труд. Този опит и наблюдения Ха Ян Ли умело и компетентно отрази и вплете в изследователския си труд.

Дисертационният труд на Ха Ян Ли бе обсъден на катедрено заседание с широко академично представителство от сродни и близки области на научното изследване с оглед на интердисциплинарния характер на представеното изследване, обхващащо освен формирането и обосноваването на политики, така и преподаването на чужди езици, странознанието с акцент върху образователните политики на Германия, европеистиката, подготовката на учители и методиката на преподаване, лингвистиката, познаването и изследването на съвременна Корея, както и такива актуални области на съвременното познание като въпроса за политиките за интеграция, мултикултурализма, формиране и множественост на идентичностите.

Съвместната ни работа с Ха Ян Ли бе интензивна и последователна, изискваща подход към по-задълбочено познаване на ситуацията в изследваната област в Европейския съюз, България и други държави членки на ЕС, усвояване на нови методи на изследване и нов тип концептуализация на изследователската рамка. Като научен ръководител, познаващ отблизо, задълбочено и в процес на постоянно академично и лично общуване това, което Ха Ян Ли постигна през периода на своето докторантско обучение, мога отговорно да заявя, че тя покрива изцяло изискванията за придобиването на научната и образователна степен „доктор“, реализира огромен скок в своето собствено академично развитие и израсна като самостоятелен изследовател. Също така тя успя да осъществи тесни академични контакти с редица колеги от различни области на научното познание в катедра „Европеистика“ и извън нея,

общуването с които допринесе много за академичното ѝ утвърждаване. В комуникацията си както в Университета, така и в училище с учители и ученици, в областта на медиите, в контактите със студенти и докторанти, Ха Ян Ли също бе студентски и академичен посланик на Република Корея в България и на България в Република Корея и приносът ѝ в това отношение трябва специално да бъде отбелязан.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд.

Дисертационният труд включва увод, пет глави, заключение, приложения, библиография с обем от 204 страници като основен текст, библиография с 139 източника на български, корейски и английски език, които включват академични изследвания, статистически източници, социологически изследвания, статии от научни списания, документи, статии от вестници, интернет сайтове, програми и други. Отчитам като положително и включването на конкретни предложения и препоръки за формиране на политики като резултат от изследването, което ясно демонстрира приложния характер на изследователската работа в съответствие с професионалното направление на научната степен. Становището ми е, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията по съдържание, приложение на ясно обоснована и релевантна методология, обем, обхват на използваните източници и структура на изложението. Проведените интервюта са транскрибирани и предоставени като приложение към дисертационния труд. Дисертацията е предоставена на английски език, като съществува и български вариант на изследването. Авторефератът е на български език и добре представя в синтезиран вид методологията на проведеното изследване, теоретичната рамка и резултатите му.

Актуалността на темата на дисертацията е безспорна в локален и глобален аспект, свързана е с процесите на глобализация, в тясна връзка е с еврейската интеграция и предизвикателствата, пред които е изправен Европейският съюз. Темата е ясно обоснована като предизвикателство и актуално съвременно измерение на ситуацията в Република Корея и региона.

3. Оценка и приноси моменти на дисертационния труд.

Всяка от петте глави на дисертационния труд съдържа важни приноси моменти, върху които ще се спира и обоснова в становището си. Структурата представя ясно и консистентно логиката на разгръщането на тезата на авторката, за аргументирането и експлицирането на която се използват различни методи. В съчетаването на ефективността на тяхното приложение авторката разработва своя методология, която прекрачва дисциплинарни полета. Тя ясно разкрива необходимостта от по-широк обхват както на третирането на поставените изследователски въпроси, така и в анализа на ситуациите и контекста на реалността на социалната среда на включените страни. Този подход има съществено значение в извеждането на насоки за развитие на политики в областта на образованието, които инкорпорират компоненти на мултикултурализъм, мултилингвизъм и осмисляне на ролята на езика във формирането на личността, самоопределението и в успешната реализация и интеграция на гражданите.

Първа глава ясно представя изследователските въпроси, както и обекта и предмета на изследването, които предпоставят необходимостта от сравнителен подход, от изследване на специфични случаи на приложение на разглежданите политики. Ясно е демонстрирана целта за по-обхватна перспектива, която да инкорпорира както държавно, политическо, така и конкретно микрониво с повече сетивност и смисъл на изследването. Съчетаването на концептуалните рамки на различните политически, социални и образователни контексти можем да отнесем към основните приноси на дисертационния труд. Този подход е ключов в обосноваването на възможността за самото изследване и за успешността на превода на едни политика в определен контекст към друг контекст, без това да води до „изгубване“. В този смисъл оригинален е подходът да се въведе и още един изследователски случай (Германия) освен България и Република Корея, който опосредства преносимостта на практиките, но и демонстрира широтата на изследователския интерес на Ха Ян Ли. Особена значимост придавам на задълбоченото представяне на случая България, като по мое мнение това е първото значимо изследване, което синтезира и има за цел да представи българския опит като преносим и значим за контекста на Корея.

Втора глава и трета глава представят три случая на приложение на политики на многоезичие и мултикултурализъм – Германия, Европейски съюз и България. Авторката прилага надеждни и обосновани принципи на анализ на тези политики с ясно поставени цели като търси и обосновава сходства в политиките, контекста на пораждането им и приложението им на различни нива. Ясно се откроява случаят България, който отнасям към един от основните приноси на дисертационния труд. Той съставлява център на изследването на авторката, в който е инвестирано усилие на изследването, както и практическо ангажиране в конкретни дейности. Моето очакване е това да съставлява основа и за последващи изследвания на авторката и централна тема в нейната по-нататъшна изследователска работа. Това е важна експертиза и ценност, която може да открие нови посоки на бъдещи изследвания.

Глава четвърта е посветена на анализа на контекста в Корея. Като научен ръководител на докторантката се запознах задълбочено с академичния контекст на разглеждането на темата на дисертацията в Република Корея и имах възможност да се запозная и да работя тясно с представители на корейската академична общност, което ми дава основание да твърдя, че разглеждането на проблема е ново и приносно. Акцентът върху спецификата на мултикултурното корейско общество и мултикултурните ученици е важен и последователно осъществен в дисертационния труд с приложението на съвкупност от надеждни методи.

Глава пета демонстрира умение за прилагане на качествени изследователски методи. Като научен ръководител на докторантката мога да подчертая със съзнание и познаване на всички слабости на проведеното емпирично изследване, че принципите и методологията на осъществяването му са ясно и обосновано представени, демонстрира се обективност и самостоятелност на изследователя и е видимо, че е направен скок в процеса на докторантското обучение. Резултатите и изводите са достоверно представени и обобщени, от които се извеждат конкретни препоръки за подобряване на езиковата политика за мултикултурни студенти и ученици в Корея, както и за мултикултурно обучение.

Авторката представя обективно и обосновано приносните моменти на дисертационния труд, което потвърждавам с аргументите, изложени в представянето на отделните глави.

По темата на дисертацията докторантката има шест публикации на английски език в български и корейски академични списания и издания. Смятам, че трябва да добавя и активното ѝ участие в различни академични форуми, конференции и семинари, които бяха използвани както за представяне на постигнатите резултати, така и като дискусия върху избраната тема и методи на изследователска работа.

4. Заключение

В заключение, в резултат на задълбочено запознаване с текста и въз основа на съвместната ни работа с Ха Ян Ли като неин научен ръководител потвърждавам, че дисертационният труд е завършено и задълбочено изследване на актуален въпрос с приноси моменти. Представеният текст демонстрира, че поставените задачи и цели са изпълнени. Дисертацията е написана на добър стил, позоваването и цитирането е добросъветно. Има някои стилови, пунктуационни и езикови грешки, които обаче не се отразяват върху правилното разбиране и не нарушават общия добър научен стил на изложение.

Предлагам на уважаемите членове на научното жури **да присъдят на Ха Ян Ли образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.3. Политически науки, шифър 05.11.02 Политология (Европеистика - Политологични изследвания на ЕС – Европейска идентичност).**

4.10.2018 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Мария Стойчева)